

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولنور

مندرجات

طوبقو سراى جايوفى عبدالرحمن شرف
استانبولده الك اسكى عثمانلى كتابهسى خليل ادهم
عثمانلى تاريخ نويسلىرى ومورخلىرى (مابعد) نجيب عاصم
وقعه نويس تشرىفاتى اديب افندى - سليم ثالثك بعض اواصر مهمهسى محمد غالب
روم سلجوقى دولتلك انقراضيله تشكىل ايدن طوائف ملوك احمد توحيد
بر وثيقه قديمه
دوقتور قراجون ايمره نجيب عاصم
تفرقه : تاريخ سلطان محمد ثانى. مؤلفى قريستو وولوس. مترجمى قاروليدى .

فیشائی ۵ غروش

مرجى — باب على تاريخ عثمانى انجمنى

استانبول

انجمن عثمانى

طبعته عثمانى

۱۳۲۹

روم سلجوقی دولتک انقراضیلہ تشکل ایدن طوائف ملوکدن کوتاهیه ده کرمان بکری

کرمان کلمسی - ظن حقیرانه کوره - کریم الدینک اسم منسوبی
اولان «کریمی» نک فارسی لسانی اوزره جمیدر. فی الحقیقه صحایف
تاریخده بو عائله دن مصادف اولدیغیز ایلک ذات کریم الدین علیشیرک
مخدومی مظفرالدین در.

مختصر سلجوقنامه ابن بی بی ده بابا اسحق کفر سودی عصیانندن
بحث اولونورکن عاضیلرک تأدیجی ایچون مظفرالدینک عزیمتدن ومغلوباً
ملطیه به (ملاطیه) عودتله تکرار کردلرله کرماندن جمع ایتدیکی عسکرله
ایکنجی دفعه حرکتدن وینه مغلوب اولماسندن بحث ایدلمکده در [۱].

کریم الدین اناطولی به سلجوقیلرله برابر کلن امرا اولادندن میدر
یاخود جلال الدین خوارزمشاه امراسندن ایکن بالآخره روم سلجوقی
دولته التجا ایدن خوارزمیلردن میدر مآله تاریخیسی موضوع بحث
اولا بیلور. بوابده برصراحت تاریخی به دسترس اولامادم. انجق کوتاهیه
سجاغنده «عشرت خوارزم» بولونماسی شایان دقتدر.

کرمان بکی سالف الذکر مظفرالدین ملاطیه ایله سیواس ارمه سنده
حرب ایتدیکی وکرمان عشیرتی ده ملاطیه جوارنده ساکن اولدینی ابن
بی بی نک افاده سندن آکلاشیلور بالآخره انقره وکوتاهیه حواله سنده
قتل ایتدکری سیاق وقایعدن متبانددر. کرمان بکری ده روم سلجوقی
امراسنک بناملرندن اولدینی حتی پروانه معین الدین سلیمان تنکیل
رقبا ضننده جکیزیلره قتل ایتدیردیکی سلجوقی امراسی ارمه سنده

[۱] فارسی مختصر سلجوقنامه ابن بی بی هوتماطبی جلد ۴ صفحه ۲۲۹

کریم الدین علی شیرده بولون دینی سلجوقنامہ نك جملہ روایاتند در بو کریم الدین علی شیر ، مظفر الدینك مخدومی اولمالیدر . اشبو ایکنجی کریم الدین علی شیرك مخدومی ، جری محاربہ سندہ بولونمش ومیتندہ بولونانلردن بعضری جری بی اسیر ایتش ایدی . هر نه قدر مشارالیهك اسمی سلجوقنامہ ده تصریح ایدلمش ایسده یعقوب بك اولماسی ظنی غالبدر . ایلک مستقل کریمان بکی یعقوب بکدرکه اسکی تاریخلمزده کریمان بك دنیلن ذات اولاجقدر . اسکی کتابلرده حروف املا یازمادیقندن کریمان بکی رینه کریمان بك یازمش وبمده بو اصول تحریر کریمان بك نامندہ برذاتك موجودیتی ظنته محل ویرمشدر .

کریمان حکومتی تحت اداره سندہ بولنان قصبہ لری منجم باشی احمد افندی « جامع الدول » ده بروجہ زیر تعداد ایدیور :

« کوتاہیہ ، عشاق ، کدوس ، سندی ، قوہ ، مخوردہ ، طاوشلو ، باناز ، اشقلو ، باقلاک ، طوکوزلو (دکزلی) حونااز ، دازقری ، یکلر ، کوک اوپوک ، دکزلی ، ازیته (سرای کوی) ، چهارشنبہ (بولادان) ، دنبای ، اشمہ ، حوتاه اگری کوز (امد) ، ساو ، شیخلو » .

احمد افندی مرحوم دکزلی ایله طوکوزلوی آیری آیری برر شهر ظن ایتش ایسده ایکیسی برشهردر . اسم قدیمی لادیق (لاؤدیکیا) اولان بوشهرہ خنزیرلرینك کزتندن طولایی طوکوزلو دینلیدیکنی ابن بطوطہ سیاحتنامہ سندہ حکایہ ایدیور . مرور زمانله طوکوزلو دکزلی به تحویل ایتمشدر [۱] دکزلی ابروجہ برحکومت ایکن صکرہ لری کریمان بکلرینك الہ یکمشدر .

مسالك الابصار مملکت کریمانك بلاد مشهورہ سندن اولہرق کوتای (کوتاہیہ) کش سار (کش شهر) سرکوی قصبہ لرینی ذکر ایتمکده در .

[۱] ووصلنا الی مدینة لاذق (لادیق) ونسبی ایضا دون غزلہ وتفسیرہ

بلد الحنازیر . رحلة ابن بطوطہ مصر طبعی جلد ۱ صفحہ ۲۱۷

اثر مذکورده کرمان مملکتک جغرافی اقتصادی مکملجه تعریف وتوصیفی وار ایسهده بمحضره تعلق اولمادیقندن عیناً ترجمه ایدیلرک لزومی اولان محلری ذکر ایله اکتفا اولوندی .

قره حصار صاحبده صوک ابن صاحبک کرمان بکی ایله صهرتی مناسبتله کرمان مملکته منضم اولدینی مالک الابصارک محتوی اولدینی جمله روایاتندردر .

کرمان بکترینک وقایع تاریخیسی حقهده الیه ایده یلایکم معلومات درجه کافیهده دکلدر ارباب وقوف وتبعدن ا کمالی احترام ایدرم . حالبوکه عثمان غازینک استقلالندن صوکره عثمانیلرک ایلك مناسباتده بولوندینی حکومت اسلامییه کرمان حکومتی اولغله حکومت مذکوره تاریخی تبع وتدقیق تاریخ عثمانی ایچون اهمدر .

۱ - یعقوب بک بن علیشیر

علاءالدین کیباد ثالثک امراسندن وواج بکلرندن اولان بوذاتک ابتدای استقلالی روم سلجوقی دولتک اقراضی ایله ابتدا ایدر . مشارالیهک مدت حکومتی ووقایعی معلوم دکلدر . عثمان غازینک مکت و سطوت پیداسندن اول قرمجه حصار حوالیسی چاودار تاتارلریله ازعاج ایتدیکی عالی نك شیریدن نقلاً یازدینی [۱] کرمان باباسی الشربک (علیشیر) دکل اوغلی یعقوب بک اولق قرینه تاریخیه ایله آکلاشیلور .

مالک الابصار سبر حصری (سیوری حصارلی) شیخ حیدر عریاندن نقلاً کرمان حکومتک قرق بیک سواری وجویرلی بلانک میالغلی اوله رق ایکی یوز بیک سواری وپیاده عسکر چیقاردیغی روایت ایتدیکی دور اوله اوله یعقوب بک دوری اولمایدردر . حتی یه اثر مذکورده حکومت مشارالیهانک قسطنطنیه ایمپراطورندن یوز بیک

التون ویرکو (بومقدارده سهو متخ یوقه مبالغه اولماسی ازاده اریابدر .) آلدینی صحیح ایسه آنحق یعقوب بك دورنده اولاییلور . مال خاتوندن طولایی اسکیشرده عثمان غازی به رقیب اولان علی شار [۱] اسنده کی اسکیشهر بكنك ، یعقوب بكنك اولادندن ویاخود معنی امراسندن بری اولماسی اغلب احتمالاتدر . ۱۳۰۶ سنه میلادیسنده (۷۰۶ سنه هجریه هلالیه) آلا شهری محاصره ایدوب فتحه موفق اولامایان آلیاروس (علیشیر) یعقوب بك اولمایددر .

یعقوب بكنك تاریخ وفاتی وزرده مدفون اولدینی حقهده معلومات ایدینه مہدم .

۲ - محمد بك بن یعقوب بك

دولت عثمانیه بك كوندن كونه شوكنی اعتلا ایتمكده اولدیقندن کریمان حكومتی شمالاً توسع ایدمه مش ایسه ده جنوبه طوغری ایلرولیلور ویزاتین دولته تابع شهرلری ضبطه غیرت ایدیور ایدی . محمد بك ده سیاوی ضبط ایتدیکی موزة هایون عثمانی مدیری خلیل بك اقدی طرفندن نشر اولونان « آل کریمان کتابهلری » ندن مجموعه مزك ایکنجی جزئك ۱۱۶ صحیفه سنده مندرج کوتاهییهده یعقوب بك مدرسه سی کتابه بك التجی سطرنده محرردر . میر مشار الیه حقهده دسترس اولا بیلدیكم یكانه معلومات بوندن عبارتدر .

۳ - سلمان شاه بن محمد بك

سلمان شاهك حكومتی امتداد ایتش اولدینی کچی کریمان مملکتی ده دکزلی وقره حصارصاحبك التحاقیله توسع ایتش وزماننده کوتاهییهده علوم ترقی به یوزطوتمش ونامنه مشهور « قابوس نامه » ویمده « مرزبان نامه »

[۱] احوال غازی میخال محرری مرحوم غازی مشارالیه احفادنندن (الیوم ایزیت متصرفی) محمد نزهت پاشا صحیفه ۱۸

ترجه ایدلش وعصرنده يتيشن شعرائك مظهر ستایشی اولشدر سلیمان شاهك نامه کوتاهیه ده قلعه بالا جامعنده [۱] بولونان کتابه دن ماعدا دکزلی ده جامع کیرک جهت شتالیه سنده کی دیواره ده بولونان قیرلش وایکی پارچه اولش آتی الذ کر کتابه ده واردر .

جدد هذا السجد المبارك
الطمان المظم کرمانشاه بن (یاخود ابراهیم شاه بن)
سلیمان شاه ابن محمد بك اطال الله بقاء
سنة سبعین و سبع مائه

دکزلی مبعوث محترمی محب افندی بو کتابه صورتیه دکزلی ده بولونان دیگر کتابه لره صورتی بو عاجزه اعطا ایتک لطفده بولوندی .
خلیل بك افندیك بشرایتیکی سالف الذ کر کوتاهیه کتابه سیله بو کتابه مقایسه ایدلده ایکنجی سطرک :

« السلطان المظم الکرمانیه »

اوقونا بیله جکنه حکم اولونا بیلنور ایسه ده موقعده تدقیقانه بولونمق ایجاب ایدر سبعین ایله تسعین اره سنده املاجه مشابته بولوندیقتدن بوده تدقیقه احتیاج مس ایتدیرر .

سلطنت سنیه عثمانیه نك قوه عکریه سنك مکمل واداره ملکیه وعدلیه سنك منتظم اولماسی سییله سندن سنیه مدارج اقباله اعتلا سندن اناطولیده کی طوائف ملوک هراسان ایدی . سلیمان شاه خاندان جلیل عثمانی ایله حسن مناسباتده بولونمای چاره سلامت عدایده دک کریمه سی « دولت خاتون » ك [۲] شهزاده لری یلدرم بایزید خانله ازدواجه ماعده

[۱] آل کرمان کتابه لری تاریخ عثمانی انجمنی مجموعه سی جزء ۲ صحیفه ۱۱۵

[۲] دولت خاتونك تربیه سی بروسه ده یشیل جامع جوارنده در . قبرطاشی مرمر اولوب سلجوق طرزنده در بو طاشك باش اوجنده :

هنده

تربة الشریفه المخررة السره
سلطان الخواتین دولت خاتون
وهی والده السلطان الاعظم سلطان
محمد بن بایزید خان خلد ملکه

بیورلانی حضرت خداوندکاردن استمزاج ایتدی موافقت اولونمفلہ ۷۸۳ سنہ منہ مدبب بر سور ایله بروسیہ قدمزن اولان بوبانو، مجدد دولت چلبی سلطان محمد خان اول حضرتلرینک والہ سیدر . مشارالہا جهاز اولہرق مملکت کریمانک قسم مہمنی دہ کتیردی . بوجہتلر عثمانلی تاریخی قسندہ بر تفصیل تخریر اولونا جقتدن بورادہ مختصر یازلدی .

کوتاہیہ بی کریمہنک جهازی اولہرق عثمانلیرہ وریکدن موکرہ سلیمان شاہ فاتحی بولوندینی قولہ یہ چکلش اولمالیدر . ۷۹۰ سنہ سی وفات ایتمکله قولہ دہ دفن اولونمشدر . مشارالہک تربہ سی فاتحی بولوندینی قولہ قصبہنک کورخانہ مدرسہ سی داخلندہ و چارشو جامع شریفی قریندہ بولوندینی ومذکور تربہ بر بنای متین ورسین اولدینی قولہ یہ قیودات عتیقہ دہ کریمان قولہ سی دینلیدی وانجیق تربہ دہ کتابہ اولمالدینی شہر مذکور دن آلتان معلومات خصوصیدہن آکلاشلدی . [۱]

۴ . - یعقوب بک بن سلیمان شاہ

دفعہ اولی ۷۹۲ - ۷۹۰

دفعہ ثانیہ ۸۳۲ - ۸۰۵

یعقوب بک ۷۹۰ تاریخندہ بدری رینہ جالس سریر حکومت اولدینی عثمانلی تاریخلرینک جملہ روایاتندندر . سلطان مراد خداوندکارک شہادتت ولی ایدن شہزادہ یعقوبک قتل افکار داخلہ وخارجیہ بی سلطان یدیرم بایزید خان اول علیہنہ تحویل ایتمشیدی . بونک اوزرینہ اناطولی طوائف ملوک عثمانلی دولتی علیہنہ بر اتفاق عقد ایستیلر . یعقوب بک بو اتفاقہ ایاق اوچندہ :

فی تاریخ شہر

شوال سنہ ست عشرہ

وثمانائہ الہجرية الہلالیہ

[۱] صورت خصوصیدہ آلتان معلوماتک استانیولہ ورودندن اونالتی کون موکرہ عین مالہ قولہ قضاسی قائمقامندن بر تخریرات جوابیہ دہ کلدی .

داخل اولدینسه دائر برصراحت قطعیۀ تاریخیه موجود دکلدهده خفیاً
معاونتده بولونمش اولمالی که ۷۹۲ تاریخنده وزیرله برابرکیولی جوارنده کی
ایصلاده اقامه ایدیلرک کرمان مملکتی ممالک عثمانیه‌یه الحاق ایدلدی.
یعقوب بک فرارله تیمورلنکه التجا ایتش و تیمورلنک طرفدن کرمان
مملکتی تکرار کنیدینه ویرلشیدی.

یعقوب بک عثمانیلرله خوش کچنش اولماسندن طولانی قرامان اوغلنک
هجومه معروض قالش ایسه‌ده ینه عثمانیلرک سایه‌نده بو دشتدن
قورتولشدر.

شارالیهک اولاد ذکوری اولمادیقندن ۸۳۱ سنه‌ده ادرنه‌یه عزیمتله
ممالکنی همشیره‌نک حفیدی سلطان مراد خان ثانی حضر تکریمه وصیت
ایتش اولمغله ۸۳۲ تاریخنده وقوع ارتحالیه کرمان مملکتی ایکنجی دفعه
اوله رق ممالک عثمانیه‌یه ضمیمه ایدیلرک ایالتی امور بک اوغلی عثمان چلبی‌یه
توجیه ایدلدی.

کوتاهیه‌ده کی خیراتندن ماعدا یعقوب بکک عشاقده ۸۲۲ تاریخی بر
جامعی اولدینی کی کوتاهیه دکرلی قره حصار سنجاقلری داخلنده بولونان
قصباده کرمان بککرینک جامعلری وسائر خیراتی اولماسی مأمول قویدر
قره حصار صاحبد یعقوب بکک وقف ایتدیکی النوز واعجه اغل قریه
لرینک وقفیه‌سی صورتی انجمنزده موجوددر.

انجمنزبوکی وثائق قدیمه‌یی جمع ایله مکمل بر تاریخ عثمانی وجوده کتیرمک
غیرتنده بولدیقندن ممالک عثمانیه‌نک هرجهتدن مظهر معاونت اولماسی
خاصه تمی ایتمکه اولدینسه دائر مطبوع بر تحریرات عمومیه ایله نه کی
معلومات و وثائق طلب ایتدیکنی ایضاح ایتدی. بعض محللردن معلومات
ورود ایله‌دی. پی در پی کله‌جکی ده مأمول قویدر.

کرمان بکری اناطولی ده کی دیگر طوائف ملوک کی مصر حکمدارلری
ایله مناسبات سیاسیه بولونماش اولدقلری « قاضی شهاب الدین المعری، نک

« التعریف بالمصطلح الشريف » [۱] نام اثرندن استنباط اولونمقدہ در .
 سیاح مشہور ابن بطوطہ کوتاہیہ کتبہ مشدر . سیاح مومی الہی
 کرمان دن تحذیر ایتمشر [۲]
 کرمان مکوکاتی - کرمان بکرنندن آنجق سلیمان شاہ ایلہ یعقوب بکک
 کوش پارہ لری الدہ ایدیلہ بیلنمشدر . نادر بولنان بویارہ لریک بورادہ
 تعریفی ایلہ کرمان بکری مقالہ سنہ ختام ویردم .
 سلیمان شاہک سکسی

وجہی :	ظہری :
لا الہ الا	سلیمان
اللہ محمد	ابن محمد خلد
رسول اللہ	ملکہ

وزنی ۳ قیراط قطری ۱۶ میلیمترہ

بوسکہ ایلہ آتیدہ کی یعقوب بکک سکسی موزہ ہایون عثمانیدہ محفوظ
 مسکوکات قدیمہ اسلامیہ دندر ، دردنجی قم قتالوغک ۵۲۹ و ۳۹۵ نجی
 صحیفہ لرنندہ تعریف ایدلشد .

یعقوب بکک سکسی

تاریخی : ۸۰۹

وجہی :	ظہری :
لا الہ الا	یعقوب
اللہ محمد	بن سلیمان
سول اللہ	خلد ملکہ

۹۵۸

وزنی ۳ ۱/۲ قیراط قطری ۱۶ میلیمترہ

[۱] صاحب کرمان : فلم یکتب الیہ مدۃ مقامی بالابواب السلطانیہ صحیفہ ۴۰
 [۲] ابن بطوطہ اگر دور - کول حصار - قرہ افاج طریقہ دکرلی بہ
 کلدیکنی بیان ایدرکن دیورکہ « وبث معنا السلطان فرسانا یلفنوننا الی مدینۃ
 لاذق [لادیق - دکرلی] بسبب ان هذه الصحراء یقطع الطريق فیها طائفة یقال
 لهم الجرمان . یذکر انهم من ذریۃ یزید بن معاویہ ولهم مدینۃ یقال لها کوتاہیہ
 فقصنا الیہ منهم ووصلنا الی مدینۃ لاذق . رحلة ابن بطوطہ جلد ۱ صحیفہ ۲۱۷

بوسکەنک تاریخی ۹۵۸ اولمایوب ۸۰۹ در .

یعقوب بکک سائسنه لرده مضروب کوش پاره لری اولدیفنی ایشیتدم
فقط کورمه دم. مالک الابصارده کرمان درهملرینک یعنی کوش سکه لرینک
وزنی ربع ونصف درهم وزننده خالص کوش اولدیفنی محرردر . بالاده
تعریف اولونان سکه لر ربع درهمه قریبدر . بونلرک ضعفی ققلتنده کرمان
مسکوکاتی اولاجق ایسه ده هنوز کوروله دی .

مجموعه مزک ایکنجی جزئنده مندرج موزه هایون عثمانی مدیری
خلیل بکک « آل کرمان کتابه لری » مقاله سندن خیلی استفاده ایتدم .

احمد توحید

